

Samorządowy Okrągły Stół we Wrocławiu

Zestaw propozycji przygotowało ponad 120 ekspertów, samorządowców i przedstawicieli NGO, którzy pracowali nad 8 obszarami m.in. rynkiem pracy, mieszkalnictwem, edukacją i nauką, bezpieczeństwem, finansami czy legislacją. Dokument trafi niebawem do Premiera, Prezydenta RP oraz Marszałków Sejmu i Senatu i Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Organizatorem wydarzenia było Miasto Wrocław, a otwierający obrady Okrągłego Stołu prezydent Wrocławia, Jacek Sutryk podkreślał idee jaka przyświecała organizacji spotkania: - Okrągły Stół nikogo nie wyróżnia, nie stawia wyżej, nie uprzywilejowuje. Jest miejscem spotkania równych wobec siebie ludzi, którzy bez uprzedzeń chcą wyrażać swoje zdanie w dobrej wierze, bez intencji atakowania kogokolwiek, a jedynie dla przygotowania najlepszych możliwych rekomendacji, służących całej wspólnocie - mówił prezydent Wrocławia.

Kliczko dla Wrocławia

Specjalne wideo w związku z obradami w Polsce przygotował dla Wrocławia mer Kijowa, Witalij Kliczko. - Przekazuję Wam wszystkim najszczerze pozdrowienia. Wam, uczestnikom Samorządowego Okrągłego Stołu. A także dziękuję. Dziękuję za okazaną pomoc. Za opiekę nad uchodźcami z Ukrainy, za przekazanie broni defensywnej, która jest nam teraz tak potrzebna do obrony naszej ojczyzny. Obrony naszych rodzin, dzieci, do obrony naszej przyszłości - powiedział Kliczko, adresując swoje słowa także do Wrocławia: - Chcę pozdrowić i wyrazić mój szacunek do każdego z Was. Szczególne pozdrowienia ślę do prezydenta Wrocławia - Jacka Sutryka. Za wszystko, co Pan i Wrocław robicie, by wspierać naszą ojczyznę.

Przedstawiciele władz państwowych

Ważny głos podczas obrad zabrał Pior Ćwik, wiceszef kancelarii Prezydenta RP, który po odczytaniu listu od Prezydenta Andrzeja Dudy powiedział: - To początek drogi, którą musimy przebyć. Zajmują się Państwo tym ponadprogramowo, podobnie jak zajmowaliście się pandemią, z którą poradziście sobie znakomicie. Te obrady są dobrym miejscem, alby wypracować potrzebne rozwiązania - powiedział. Wojewoda dolnośląski, Jarosław Obremski zwracał uwagę na specyfikę fali uchodźców z jaką mamy do czynienia - to głównie matki z dziećmi oraz najważniejsze wyzwania dotyczące rynku pracy, oświaty i opieki nad dziećmi oraz poprawy warunków zamieszkiwania.

Samorządowcy o swoich działaniach

Konrad Fijołek, prezydent Rzeszowa referował działania samorządowców podejmowane od pierwszych dni wojny na Ukrainie, a Edwin Bendyk, prezes Fundacji Batorego, zwracał uwagę na kluczową rolę organizacji pozarządowych w radzeniu sobie z kryzysem uchodźczym. – Obecny kryzys pokazał rolę i znaczenie organizacji pozarządowych – mówił Bendyk, zwracając uwagę na potrzeby dot. zmian w finansowaniu NGO i zmian w modelu współpracy z organizacjami społecznymi.

Obrady Samorządowego Okrągłego Stołu prowadził Jacek Karnowski, prezydent Sopotu: - Solidarność, okrągły stół, zaufanie – te 3 słowa dziś we Wrocławiu są najważniejsze. My samorządowcy, rękami Jacka Sutryka, wzięliśmy sprawy w swoje ręce i zorganizowaliśmy ten stół, aby rozmawiać. Bo wiemy że dziś potrzebne jest wzajemne zaufanie, by pomagać uchodźcom. Dziś wiemy, że nie możemy zmarnować tej szansy. Z rekomendacji, które są głównym punktem naszych obrad powstanie „biała księga”, która trafi następnie do Prezydenta Rzeczypospolitej, Premiera, Marszałków Sejmu i Senatu oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu. To także wskazówka dla nas wszystkich, abyśmy wiedzieli jak dalej być solidarni – mówił prowadzący obrady Jacek Karnowski, prezydent Sopotu i prezes Ruchu Samorządowego TAK! Dla Polski, z którego inicjatywy zorganizowane zostało wydarzenie. *- Ten dialog pokazuje, że niektórzy mają już rozwiązania, a niektórych rozwiązań wciąż poszukujemy. To ważne, że taki „okrągły stół” został zorganizowany. Dziękujemy za wszystko, co dla nas robicie* - mówił podczas obrad Yurii Tokar, konsul generalny Ukrainy.

Działania z perspektywy stolicy Polski omawiała Renata Kaznowska, wiceprezydent Warszawy: - 745 tys. uchodźców z Ukrainy przyjechało do Warszawy, a 300 tys. zostało z nami. To ogromna liczba. Szacujemy, że samych dzieci mamy dodatkowo ok 100 tys. Do pierwszego września i rozpoczęcia roku szkolnego potrzebujemy ok. 70 dodatkowych placówek oświatowych. Ale pamiętajmy, że mury szkół nie uczą. Podobnie jak nie leczą mury szpitali. Dlatego musimy pamiętać o ludziach, kadrach – mówiła wiceprezydent Warszawy, a Hanna Zdanowska, prezydent Łodzi komentowała braki prawne dot. opieki psychologicznej dzieciom z Ukrainy.

Głos pracodawców reprezentował Maciej Witucki z Konfederacji Lewiatan: - Ważne jest wsparcie socjalne, żeby jak najwięcej kobiet mogło pójść do pracy. Jako pracodawcy mamy doświadczenia i chętnie będziemy się nimi dzielić. Rozważna i szybka nostryfikacja dyplomów to kolejny postulat naszego środowiska. Oferty pracy są. Szczególnie w dużych miastach. Większość osób zostanie tutaj jako uchodźcy dlatego ważne jest dla nich wsparcie społeczne. Potrzebna nam jest także polityka kojarzenia firm także ukraińskich z polskimi. To duża szansa dla nas wszystkich. Wspieranie europejskich ambicji Ukrainy to także ważna rekomendacja dla nas wszystkich – mówił Witucki podczas obrad.

8 obszarów tematycznych

Dzień wcześniej (w niedzielę) ponad 120 ekspertów, samorządowców, przedstawicieli 40 organizacji pozarządowych, świata nauki i biznesu opracowała zbiór rekomendacji, które będą składać się na „białą księgę”. Dyskusje toczyły się przy 8 podstolikach tematycznych, a podczas obrad Samorządowego Okrągłego Stołu ich koordynatorzy referowali wypracowany

materiał.

Rynek pracy i gospodarka

- Rekomendujemy stworzenie programu finansowego wsparcia przedsiębiorstw w tworzeniu nowych miejsc pracy. Brakuje nam także stałego monitoringu zapotrzebowania na zatrudnienie w danych sektorach – wyliczała Janina Ewa Orzechowska z zarządu woj. Mazowieckiego i koordynatorka podstolika poświęconego rynkowi pracy i gospodarce. Jedną z rekomendacji było także stworzenie programu masowej i szybkiej nauki języka polskiego dla obywateli Ukrainy chcących podjąć pracę.

Edukacja i nauka

- Przed nami ogromne wyzwania. Rekomendujemy finansowanie z budżetu państwa rzeczywiste koszty nauki uczniów z Ukrainy w polskich szkołach oraz pełne refinansowanie pobytu dzieci z Ukrainy w polskich przedszkolach – mówiła Magdalena Czarzyńska-Jachim, wiceprezydentka Sopotu i koordynatorka podstolika poświęconego edukacji i nauce. – Naszym celem jest stworzenie nowoczesnej szkoły otwartej dla wszystkich, Szkoły integracji a nie asymilacji – skomentowała.

Mieszkalnictwo

- Mieszkalnictwo to zawsze wyzwanie. Przy okazji tego kryzysu mamy szansę poprawić sytuację zarówno Ukraińców, jak i Polaków. Rekomendacje podzieliliśmy na perspektywy czasowe: krótką, średnią i długoterminową. – mówił Tomasz Fijołek z Unii Metropolii Polskich, koordynator podstolika poświęconego mieszkalnictwu. Jedną z rekomendacji podstolika był temat wykorzystania istniejących pustostanów, po ich adaptacji oraz pozagminnych zasobów mieszkaniowych czy inwestycji modułowych, które mogłyby służyć Ukraińcom. Ważną rekomendacją jest uelastycznienie zasad najmu czy zmiana w finansowaniu polityki mieszkaniowej.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Rekomendacje podstolika prezentowali Roman Szelemej, prezydent Wałbrzycha i Elżbieta Polak, marszałek woj. Lubuskiego, która prezentowała rekomendacje dot. pomocy społecznej.

Szelemej, referujący prace podstolika poświęcone ochronie zdrowia, zwracał uwagę na zwiększanie finansowania NFZ proporcjonalnie do liczby uchodźców w danym województwie. – Jesteśmy za różnym dostępem do służby zdrowia dla wszystkich obywateli – mówił Szelemej. Podkreślał także potrzebę ułatwienia procedur związanych z wykonywaniem prawa do wykonywania zawodów medycznych oraz nostryfikacji dyplomów. – Zależy nam na tym, aby jak najszybciej najliczniejsza grupa lekarzy z Ukrainy mogła leczyć w Polsce – mówił prezydent Wałbrzycha.

Elżbieta Polak zwracała natomiast uwagę na uproszczenie procedur dot. pracowników społecznych oraz wprowadzenie standardów ochrony dzieci, wsparcia psychologicznego i profilaktyki zdrowia psychicznego: - przyjechały do nas mamy z dziećmi. To niezwykle ważne

- mówiła podczas prezentacji rekomendacji swojego podstolika. - Masowe szkolenia z języka polskiego, w tym szkolenia kulturowe to także priorytet - mówiła Elżbieta Polak.

Integracja społeczna i działania obywatelskie

Karolina Dreszer-Smalec z Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych dziękowała, za możliwość spotkania i przeprowadzenie konstruktywnej dyskusji.

- Brakuje nam spójnej i skoordynowanej polityki migracyjnej i integracji. Nie ma systemowych, także finansowych, zachęt dla NGO, JST i grup nieformalnych zachęt do podejmowania działań. Chcielibyśmy być włączone w proces decyzyjny w tych obszarach. Mamy doświadczenie. Nic o nas, bez nas - mówiła prezeska OFOP.

Finanse i legislacja

Na pilne pozyskanie środków europejskich na pomoc uchodźcom zwracał uwagę Artur Kozioł, burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka i koordynator podstolika poświęconego finansom i legislacji. - Postulujemy m.in. wzrost udziału w PIT dla samorządów oraz podwyższenie do 2 proc. możliwości odpisu z PIT dla organizacji pozarządowych, a także wprowadzenie możliwości odpisu 1 proc. w podatku CIT na rzecz NGO - mówił.

Bezpieczeństwo i cyberbezpieczeństwo

- Obecnie brakuje nam monitoringu i przeciwdziałania przejawów dezinformacji i szerzenia mowy nienawiści. Te działania powinny być podejmowane zarówno w polsko-, jak i ukraińsko- i rosyjskojęzycznym Internecie - tak o jednej z rekomendacji mówił Sylwester Szczepaniak z Unii Metropolii Polskich.

Wsparcie Ukrainy

Zaproszenie uriańskich przedstawicieli (ale także mołdawskich i gruzińskich) do składu Europejskiego Komitetu regionów oraz utworzenie przedakcesyjnego europejskiego Funduszu „Odbudowa-Stabilizacja-Rozwój” dla Ukrainy - tak brzmiały wybrane rekomendacje podstolika pracującego nad wsparciem Ukrainy. Rekomendacje referował Paweł Kowal z Polskiej Akademii Nauk: - Powinniśmy zbudować partnerstwa miast dla obudowy pomiędzy miastami europejskimi, a tymi z Ukrainy - mówił Paweł Kowal.

Biała księga

Wszystkie zebrane podczas prac podstolików rekomendacje oraz głosy z dyskusji posłużą do stworzenia finalnej białej księgi - czyli pełnego zbioru rekomendacji i niezbędnych zmian prawnych. Dokument w ciągu kilku tygodni otrzyma Prezydent Rzeczypospolitej, Premier oraz Marszałkowie Sejmu i Senatu, a także członkowie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

9 maja o godz. 11.00 w Hali Stulecia do Samorządowego Okrągłego Stołu zasiedli przedstawiciele m.in. Unii Metropolii Polskich, Związku Miast Polskich, Związku Gmin Wiejskich RP, Ruchu Samorządowy TAK! Dla Polski, Ogólnopolskiej Koalicji Samorządowej,

Pracodawców RP, Fundacji Ukraina, Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, Konfederacji Lewiatan, Polskiej Akademii Nauk.

Udział w wydarzeniu wzięli przedstawiciele kilkudziesięciu organizacji w tym m.in. przedstawiciele Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Fundacji im. Stefana Batorego, rektorzy uczelni, członkowie Parlamentu i Komisji Europejskiej czy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Kancelarii Prezydenta RP.

Obradom Samorządowego Okrągłego Stołu przysłuchiwało się kilkaset osób, które zasiadły na widowni we wrocławskiej Hali Stulecia. Wydarzenie było transmitowane na kilkunastu kanałach w mediach społecznościowych oraz na ogólnopolskich antenach telewizyjnych.

Organizacje pozarządowe:

1. Helsińska Fundacja Praw Człowieka
2. Polska Akcja Humanitarna
3. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
4. Fundacja Batorego
5. Polskie Forum Migracyjne
6. Ashoka Innowatorzy dla Dobra
7. Towarzystwo Pomocy im. Brata Alberta
8. Fundacja Przyszłość Pokoleń
9. Fundacja Ptach
10. Fundacja Ukraina

11. Fundacji Związku Polaków m. Kijowa
12. Centrum Ukraińskie Kultury i Rozwoju
13. Związek Ukraińców w Polsce
14. Fundacji „Nasz Wybór”
15. Danish Refugee Council
16. New Bauhaus
17. Fundacja Habitat for Humanity Poland
18. Fundacja Szkoła z Klasą, S.O.S dla Edukacji
19. Stowarzyszenie Wielkopolska - kierunek Europa
20. Fundacja Inicjatywa Dom Otwarty

21. Ogólnopolskie Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty
22. Fundacja CultureLab
23. Centrum Edukacji Obywatelskiej
24. Fundacji Potrafię Pomóc
25. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę
26. Fundacja Tratwa
27. Fundacja Culture Lab
28. Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka Jeziorańskiego
29. Fundacja im. Św. Jadwigi

Nauka:

1. Ośrodek Badań Naukowych Nad Migracjami
2. Instytutu Praw Migrantów
3. Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk
4. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN
5. Instytut Rozwoju Miast i Regionów
6. Politechnika Wrocławska
7. Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
8. Uniwersytet Wrocławski
9. Szkoła Edukacji Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Uniwersytetu Warszawskiego

Biznes:

1. Zachodnia Izba Gospodarcza
2. Stowarzyszenie Dialog Społeczny, Zespół OFOP "Proste prawo dla NGO"
3. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
4. GREMI PERSONAL Sp. z o.o
5. Personnel Service
6. Pelion
7. Centrum Usług Informatycznych Wrocław
8. Wrocławski Park Technologiczny
9. UN Global Compact Network Poland

Związki zawodowe:

1. NSZZ Solidarność
2. ZNP